

**DEKLARACJA
STANOWISKA:
SOJA ZE
ZRÓWNO-
WAŻONYCH
UPRAW JAKO
PASZA**

Status: Styczeń 2022

**Zróbmy
to
razem.**

Kaufland

Stanowisko sieci Kaufland: soja ze zrównoważonych, certyfikowanych i niewylesionych terenów uprawnych jako pasza

Wstęp

W 2019 r. w Unii Europejskiej zużyto ok. 34 miliony ton ziaren soi i młki sojowej, z czego około 31 milionów pochodzi z Ameryki Północnej i Południowej. Zdecydowanie największym dostawcą produktów sojowych do UE, Szwajcarii i Norwegii jest Brazylia, a po niej USA i Argentyna¹. To uprawy soi przede wszystkim w Ameryce Południowej są przyczyną wylesiania dużych powierzchni na potrzeby rolnictwa. Pod pojęciem wylesiania, zwanego również deforestacją, rozumie się utratę naturalnych lasów wskutek przekształcania terenów w obszary rolne i plantacje albo intensywną i nieustającą degradację. Obecnie powierzchnia lasów na świecie zmniejsza się każdego roku o ok. 13 milionów hektarów, czyli 130 000 km². UE jest w sumie odpowiedzialna za 16% światowego wylesiania, co jest związane z międzynarodowym handlem. Unia plasuje się tym samym za Chinami (24%), a przed Indiami (9%)³.

Wyzwanie: przeciwdziałanie zmianom klimatu

Zmiany klimatu stawiają nasze społeczeństwo przed ogromnymi wyzwaniami i koniecznością podjęcia działań na wszystkich szczeblach. Globalne wylesianie stanowi jedną z najistotniejszych przyczyn zmiany klimatu, ponieważ lasy mają zdolność zatrzymywania CO₂, regulowania obiegu wody i utrzymywania mikroklimatu⁴. Ponadto filtrują szkodliwe substancje, poprawiają jakość powietrza i służą zarówno ludziom, jak i zwierzętom jako przestrzeń do życia. Zrównoważone uprawy soi bez wylesiania mają zatem ścisły związek z ochroną naszego środowiska.

W ramach konferencji klimatycznej ONZ w listopadzie 2021 r. ponad 100 krajów zobowiązało się do zaprzestania wylesiania do 2030 r. Niemiecki Bundestag już w kwietniu 2020 r. ustalił wytyczne dotyczące wspierania rozwoju łańcuchów dostaw surowców rolnych niewymagających deforestacji. Ponadto w listopadzie 2021 r. Komisja UE złożyła projekt rozporządzenia przeciwko wylesianiu. Przewiduje on nałożenie obowiązków związanych z przeciwdziałaniem deforestacji i degradacji lasów. Odnosi się to także do soi. Zgodnie z projektem odpowiednie produkty i wyroby nie mogą pochodzić z terenów wylesionych lub lasów zdegradowanych po 31 grudnia 2020 r. i muszą być wytwarzane zgodnie z przepisami obowiązującymi w kraju pochodzenia. Do celów monitorowania pochodzenia mają być wykorzystywane współrzędne geograficzne terenów uprawnych. W przyszłości mają zostać wdrożone benchmarki klasyfikujące kraje na podstawie ryzyka wylesiania i degradacji lasów.

¹ <https://www.idhsustainabletrade.com/uploaded/2021/06/2019-IDH-European-Soy-Monitor-report.pdf>

² <https://educalingo.com/de/dic-de/entwaldung> (dostęp 28.12.2021)

³ <https://www.wwf.eu/?2831941/EU-consumption-responsible-for-16-of-tropical-deforestation-linked-to-international-trade> (dostęp 28.12.2021)

⁴ WWF Auftaktveranstaltung I Arbeitsgruppe Entwaldungsfreie Soja-Lieferketten (wystawa 17.11.2021)

Jako część Grupy Schwarz dążymy do maksymalnego ograniczania skutków zmiany klimatu oraz stałego minimalizowania emisji gazów cieplarnianych. Aby to osiągnąć, przestrzegamy następujących trzech zasad:

1. Tam, gdzie to możliwe, unikamy wytwarzania gazów cieplarnianych.
2. Redukujemy emisję gazów cieplarnianych, której nie możemy uniknąć.
3. W oparciu o uznane międzynarodowe standardy kompensujemy emisję gazów cieplarnianych powstałą w wyniku działalności operacyjnej (Scope 1 i 2), której nie można było uniknąć ani zredukować.

Jako część Grupy Schwarz wyznaczyliśmy cele klimatyczne zgodne z metodologią SBTi (z ang. Science Based Targets Initiative – inicjatywa oparta o cele naukowe), które idą w parze z celami klimatycznymi Grupy Schwarz.

Zredukujemy emisję wynikającą z działalności operacyjnej (Scope 1 i 2) do 2030 r. o ponad 80% względem roku 2019.

- Aby to osiągnąć, wszystkie kraje, w których jest obecna marka Kaufland, przechodzą od 2022 r. na zieloną energię.
- Dodatkowo najpóźniej do 2025 r. staniemy się przedsiębiorstwem neutralnym klimatycznie¹, kompensując pozostałą emisję gazów cieplarnianych poprzez realizację projektów związanych z ochroną klimatu. Współpracujemy już w tym zakresie z doświadczonymi partnerami. Projekty kompensacji są wybierane w oparciu o wysokie wymagania jakościowe, takie jak Gold Standard. W ten sposób równoważymy emisję wynikającą z naszej działalności i stajemy się przedsiębiorstwem neutralnym klimatycznie. Jednocześnie wciąż pracujemy nad wyeliminowaniem emisji CO₂, a w obszarach, gdzie nie jest to możliwe – nad jej ograniczeniem.

Aby ograniczyć naszą emisję występującą na wcześniejszych i późniejszych etapach łańcucha wartości (Scope 3), zobowiązujemy naszych dostawców odpowiedzialnych za 80% emisji związanej z produktami do realizacji celów klimatycznych zgodnie z metodologią SBTi do 2026 r. Wspieramy w tym także naszych partnerów biznesowych. Dodatkowo zobowiązujemy się do obniżenia do 2030 r. naszej bezwzględnej emisji z zakresu Scope 3 odnośnie wykorzystania sprzedanych paliw o 27,5% względem roku 2019.

Wykorzystanie soi modyfikowanej genetycznie

Żywność i pasza, które zawierają organizmy modyfikowane genetycznie (GMO), składają się z nich lub zostały z nich wyprodukowane, od 2004 r. zgodnie z europejskim prawem o technice modyfikacji genetycznej muszą być w całej UE odpowiednio oznaczane. Z kolei produkty pochodzące od zwierząt karmionych paszą modyfikowaną genetycznie obecnie w UE znakowanie być nie muszą². Mąka sojowa importowana do UE pochodzi w dużej części z ziaren soi typu GMO. Rośliny modyfikowane genetycznie są w najwyższym stopniu odporne na środki chwastobójcze, np. glifosat. Badania w Ameryce Południowej wykazały, że zastosowanie takich środków ochrony roślin jak glifosat jest szkodliwe dla okolicznych mieszkańców i dla środowiska³. Dlatego opowiadamy się za produkcją soi wolnej od GMO.

Co chcemy osiągnąć

Z uwagi na wspomniane wcześniej aspekty chcemy jeszcze bardziej przyczynić do zrównoważonego rozwoju poprzez większą transparentność w zakresie stosowania soi jako paszy, a także do stopniowego i długotrwałego ograniczenia negatywnych skutków. Postawiliśmy sobie za cel eliminację

¹ Neutralność klimatyczna oznacza, że pozostała emisja gazów cieplarnianych wynikająca z działalności operacyjnej (Scope 1 i 2) jest kompensowana w ramach certyfikowanych projektów.

² <https://www.bmel.de/DE/themen/ernaehrung/lebensmittel-kennzeichnung/freiwillige-angaben-und-label/kennzeichnungspflicht-gvo.html> (dostęp 28.12.2021)

³ <https://www.bpb.de/gesellschaft/umwelt/bioethik/33750/gvo> (dostęp 28.12.2021)

wylesiania oraz przekształcania terenów w ramach naszego łańcucha wartości, w szczególności w odniesieniu do soi. W przypadku łańcucha dostaw produktów pochodzenia zwierzęcego naszych marek własnych dążymy do tego, aby od 2022 r. wykorzystywać jedynie taką paszę sojową, której produkcja nie wiąże się z wylesianiem ani przekształcaniem cennych ekosystemów.

Stosowanie międzynarodowych systemów certyfikacji określających wytyczne dotyczące bardziej zrównoważonego i przyjaznego środowiska rolnictwa oraz soi wolnej od GMO i niezwiązanej z wylesianiem przyczynia się do redukcji negatywnego wpływu uprawy soi na środowisko. Stosowane przez nas uznane międzynarodowo systemy certyfikacji obejmują przykładowo standardy dotyczące przekształcania terenów, ograniczenia stosowania środków ochrony roślin, wytyczne dotyczące ochrony bioróżnorodności w celu poprawy żyzności gleby oraz bezpieczną dla środowiska gospodarkę wodną i energetyczną, co jest kontrolowane przez niezależne jednostki certyfikujące. Ponadto określają one także istotne kryteria społeczne, które również podlegają weryfikacji.

Pozostałe działania

Bierzemy udział w różnych dyskusjach i jasno wyrażamy swoje stanowisko.

1. Forum dialogu na temat bardziej zrównoważonych pasz białkowych

Udzielamy się na forum dialogu na temat bardziej zrównoważonych pasz białkowych, aby wspólnie z pozostałymi uczestnikami z obszarów handlu, rolnictwa, produkcji pasz i polityki rozwijać różne rozwiązania.

2. Stanowisko BVLH na temat strategicznego rozwoju żywienia białkowego zwierząt gospodarskich:

Opowiadamy się za wykorzystaniem bardziej zrównoważonych pasz białkowych. Od 2015 r. jesteśmy wspólnie z innymi członkami Federalnego Związku Niemieckiego Handlu Spożywczego (BVLH) sygnatariuszami deklaracji woli zatytułowanej „Stanowisko wobec strategicznego rozwoju żywienia białkowego zwierząt gospodarskich”.

3. Deklaracja dot. zwalczania wylesiania

W 2019 r. jako członek organizacji EuroCommerce podpisaliśmy deklarację dot. zwalczania wylesiania. Deklaracja jest dostępna [tutaj](#).

4. Podpisanie Manifestu Cerrado

Podpisaliśmy Manifest Cerrado i tym samym nie pozyskujemy produktów z terenów przekształconych po 2020 r. Manifest Cerrado jest dostępny [tutaj](#).

5. Uświadamianie klientów: kampania „Marnowanie? Nie mam w planie!”

W kampanii „Marnowanie? Nie mam w planie!” przeciwstawiamy się marnowaniu żywności, szerzymy świadomość na temat tego problemu wśród naszych klientów i zachęcamy ich do świadomych zakupów, aby produkty żywnościowe były traktowane z szacunkiem, na jaki zasługują. Gdy nasi klienci będą kupować tylko to, co rzeczywiście zjedzą, pomogą w ten sposób w ograniczeniu ilości odpadów żywnościowych – a tym samym także w zmniejszeniu stopnia wykorzystania produktów pochodzenia zwierzęcego oraz pośrednio skali stosowania soi jako paszy.

6. Uczestnictwo w procesach angażujących wielu interesariuszy

Współpracujemy z innymi partnerami, aby w sposób kompleksowy i skuteczny zapobiegać przyczynom wyrębu lasów i niszczenia naturalnych ekosystemów oraz sprzyjającym temu systemowym uwarunkowaniom. Jedynie we współpracy z prywatnymi i publicznymi organizacjami możemy powstrzymać wylesianie i zadbać o zalesianie zdegradowanych terenów.

W tym celu od 2022 r. w ramach grupy roboczej na forum FONEI będziemy dyskutować wraz z innymi uczestnikami z różnych branż na temat łańcuchów dostaw soi niewiązanych się z deforestacją oraz wyzwań, jakie ze sobą niosą i wspólnie opracowywać możliwe rozwiązania.

Ponadto w 2022 r. dołączymy do grupy projektowej WWF/GIZ mającej wdrażać łańcuchy dostaw soi wolnych od wylesiania. W ramach tej inicjatywy zdefiniujemy konkretne założenia i plan działania dla łańcuchów dostaw z Brazylii, które nie będą wiązać się z deforestacją ani przekształcaniem terenów. Będziemy także wymieniać się dobrymi praktykami i wyciągniętymi wnioskami.

W oparciu o wytyczne OECD-FAO, odnoszące się do odpowiedzialnych łańcuchów dostaw w rolnictwie, organizacje OECD i FAO opracują zalecenia dotyczące minimalizacji wylesiania i degradacji lasów poprzez przestrzeganie obowiązków należytej staranności. W ramach tej grupy roboczej będziemy pełnić funkcję doradczą. Publikację zaplanowano na początek 2023 r.

Ponadto dążymy do forsowania przepisów kładących większy nacisk na ochronę lasów, aby stworzyć w tym zakresie jednolite ramy prawne.

Działania w obszarze asortymentu

Naszym celem w ramach odpowiedzialnej polityki zaopatrzeniowej jest przede wszystkim ograniczenie we wszystkich krajach stosowania soi jako paszy w procesie wytwarzania produktów pochodzenia zwierzęcego naszych marek własnych. Planujemy jednocześnie wprowadzać alternatywne pasze z roślin białkowych oraz zwiększać udział soi uprawianej lokalnie w sposób zrównoważony. Ponieważ obecna podaż rodzimych roślin białkowych przerasta zapotrzebowanie na tego typu paszę, popieramy pozyskiwanie w pierwszej kolejności soi europejskiej ze znakiem Donau Soja / Europe Soya. Jeśli soja na potrzeby paszy musi być importowana, wybieramy produkty z certyfikatem ProTerra lub Round Table of Responsible Soy (RTRS).

Ponadto będziemy prowadzić bardziej zrównoważoną produkcję wyrobów pochodzenia zwierzęcego naszej marki własnej – poza zaopatrywaniem się w paszę sojową pochodzącą z monitorowanych i certyfikowanych upraw przejściowo także poprzez zakup kredytów i partnerstwo w zakresie ekwiwalentów sojowych. Zakup kredytów pozwala m.in. na wypłatę premii za zrównoważoną produkcję dla rolników. Z kolei partnerstwo umożliwia prowadzenie szkoleń dla rolników oraz odciążenie ich od kosztów certyfikacji. Zastosowanie kredytów traktuje się przy tym jako rozwiązanie przejściowe mające na celu zwiększenie dostępności paszy sojowej niewiązanej się z deforestacją. Następnym krokiem będzie dążenie do wprowadzenia systemów certyfikacji soi wykorzystywanej jako paszy z upraw monitorowanych i zrównoważonych wraz z segregacją przepływu towaru. Wymienione działania są wdrażane indywidualnie ze względu na bardzo różnicowane zapotrzebowanie, dostępność i struktury systemów zaopatrzenia dla poszczególnych produktów pochodzenia zwierzęcego naszych marek własnych.

1. Organizacje certyfikujące i standardy

Ilości soi wykorzystywanej jako pasza do produktów naszych marek własnych będzie od 2022 r. podlegać certyfikacji ProTerra lub Round Table of Responsible Soy (RTRS). W przypadku towarów europejskich wybieramy towary ze znakiem Donau Soja i Europe Soya, który jest już gwarancją niestosowania organizmów modyfikowanych genetycznie.

2. Rozszerzanie asortymentu o produkty wegetariańskie i wegańskie (zamienniki mięsa i mleka)

Coraz więcej ludzi świadomie wybiera dietę wykluczającą mięso lub produkty odzwierzęce. Szeroki asortyment produktów wegetariańskich i wegańskich naszej marki własnej sprawia, że taka decyzja nie musi się wiązać ze zubożeniem jadłospisu, lecz wręcz z jego urozmaicheniem. Sama nasza marka K-take it veggie liczy ponad 50 produktów, które od czerwca 2021 r. są neutralne dla klimatu. Asortyment produktów wegetariańskich i wegańskich dodatkowo uzupełnia ponad 1000 artykułów markowych.

Oprócz tego oferujemy szeroki wybór przeszło 200 rodzajów owoców i warzyw. Stale też rozszerzamy naszą ofertę.

3. Rozszerzanie asortymentu o produkty regionalne i produkty ekologiczne

Pasza sojowa podawana zwierzętom z lokalnych gospodarstw, od których uzyskujemy mięso, mleko, ser i jaja, w większości pochodzi z Brazylii¹. Z myślą o ochronie środowiska rozbudowujemy nasz asortyment produktów z gospodarstw ekologicznych, podobnie jak naszą sieć regionalnych rolników.

4. Rozpoczęcie monitorowania (mapowania) soi jako podstawa do analizy ryzyka naszych globalnych łańcuchów dostaw

Aby zidentyfikować i odpowiednio ocenić ilości soi w łańcuchu dostaw produktów pochodzenia zwierzęcego naszych marek własnych, w 2021 r. rozpoczęliśmy mapowanie soi. W ten sposób uzyskujemy transparentne informacje na temat pochodzenia, ilości i certyfikacji soi wykorzystywanej do wytwarzania naszych produktów odzwierzęcych. Następująca po tym analiza ryzyka naszych globalnych łańcuchów dostaw umożliwia nam ustalenie priorytetów i opracowanie wspólnie z naszymi dostawcami odpowiednich działań – takich jak projekty realizowane na obszarach upraw wspierające rolników na miejscu. W przyszłości mapowanie soi będzie przeprowadzane każdego roku i będzie służyć początkowo określeniu naszego obecnego stanu certyfikacji i pochodzenia soi wykorzystywanej do produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego naszych marek własnych, a później także ocenie stopnia realizacji założonych celów i ich corocznej weryfikacji.

5. Projekt pilotażowy Kaufland Rumunia – Farming Programm

W ramach projektu Farming Programm Kaufland Rumunia pozyskuje do hodowli świń regionalną soję. Dostawcom gwarantowane są stała cena oraz zakup surowca. Dostawy rozpoczną się w połowie 2022 r. Dzięki wykorzystywaniu regionalnej soi z Rumunii unikamy wylesiania i przekształcania terenów, wspomagamy lokalne struktury oraz w znacznym stopniu ograniczamy emisję CO₂.

¹ <https://www.idhsustainabletrade.com/uploaded/2021/06/2019-IDH-European-Soy-Monitor-report.pdf>